

GRANSKNINGSRAPPORT

Stiftelsen för internationalisering
av högre utbildning och forskning
(STINT)

– en granskning av stiftelsens utvärderings-
och uppföljningsarbete av sin verksamhet

Varför granskar KVA?

År 1993 beslutade Regeringen att inrätta ett antal stiftelser vilka var och en i sina stadgar fick ett uppdrag att stödja forskning. I stadgarna framgår också att akademierna, KVA IVA och KSLA, i olika konstellationer har rätt att granska stiftelsernas verksamhet. I kraft av sin oberoende ställning och sin breda och höga vetenskapliga kompetens är akademierna väl lämpade att utföra dessa granskningar. KVA ser granskningarna främst som en möjlighet att bidra till att förbättra stiftelsernas verksamhet till fromma för svensk forskning.

Akademiens förord

I stadgarna för de stiftelser som bildades med medel från de tidigare löntagarfondsstiftelserna framgår att tre akademier – KVA, IVA och KSLA – i olika konstellationer, har rätt att granska stiftelsernas verksamhet. I fallet med STINT står KVA som ensam granskare. Hur arbetet i granskningarna ska bedrivas har reglerats i ett särskilt avtal mellan akademierna och löntagarfondsstiftelserna och STINT är den första i raden av de totalt sju stiftelser som granskas inom ramen för avtalet.

Under våren 2012 tillsattes en granskningsgrupp bestående av tre ledamöter från KVA. Gruppens arbete är nu avslutat och granskningsrapporten är överlämnad till akademien. KVA:s presidium har den 6 mars 2013 gjort följande utlåtande:

- Granskningsgruppen har gjort ett gediget arbete och de rekommendationer som lämnas baseras på en grundlig analys.
- Rapporten uppfyller de krav på saklighet och oberoende som akademien står för.
- Granskningsgruppens uppdrag anses härmed vara avslutat och rapporten kan därför överlämnas till STINT:s styrelse och därefter offentliggöras.
- Presidiet vill tacka granskningsgruppen för dess viktiga arbete och hoppas att gruppens rekommendationer skall stärka STINT, och andra liknande stiftelser, i deras värdefulla arbete för forskningssamhället.

Granskningskommitténs rapport finns bilagd i sin helhet. Frågor gällande rapporten besvaras i första hand av Bengt Söderström (granskningsgruppens ordförande) eller Per Hedenqvist (akademiråd, KVA).

För
Kungl. Vetenskapsakademien

Barbara Cannon
Preses

För
Kungl. Vetenskapsakademien

Staffan Normark
Ständig sekreterare

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT)

– En granskning av stiftelsens utvärderings- och uppföljningsarbete av sin verksamhet

Utförd av Kungl. Vetenskapsakademien 2012–13

Förord

Den av KVA tillsatta granskningsgruppen, som hade sitt första konstituerande möte 2012-08-13, lämnar här över sin rapport. Granskningsgruppen vill tacka STINT:s kansli, med VD Andreas Göthenberg i spetsen, för ett tålmodigt stöd med bakgrundsmaterial närhelst vi så begärt.

Stockholm 2013-02-07

Bengt Söderström (ordf.)

Claes Fahlander

Kerstin Sahlin

Ylva Borgegård (utvärderingskoordinator, KVA:s kansli)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KAPITEL 1 INLEDNING	1
1.1 Bakgrunden till granskningen	1
1.2 KVA:s granskning av STINT 2001	1
1.3 KVA:s granskning av STINT 2012	1
1.4 Arbetets genomförande	2
1.5 Disposition	2
KAPITEL 2 STINT:s VERKSAMHET	3
2.1 STINT:s uppdrag	3
2.2 STINT:s organisation	3
2.3 STINT:s samarbeten	4
2.4 STINT:s programverksamhet	4
2.5 STINT:s stödformer	5
2.6 STINT:s övriga verksamhet	8
2.7 STINT:s ekonomiska bidrag till svensk forskning och högre utbildning	8
KAPITEL 3 DE TRE SENASTE UTVÄRDERINGARNA	9
3.1 STINT Programme for Excellence in teaching 2000–2006. A follow-up-report (2007).	9
3.2 Doktoranders utlandsvistelser – ett bidrag till internationaliseringen av kulturvetenskaperna (2006)	11
3.3 Institutional Grants Programme (2009)	13
3.4 Slutkommentarer till utvärderingarna	16
KAPITEL 4 ANNAN UPPFÖLJNING	17
4.1 Revisionsrapporter	17
4.2 Årsredovisningar	18
4.3 Strategimöten	19
4.4 Slutsatser	19
KAPITEL 5 DISKUSSION OCH REKOMMENDATIONER	20
5.1 Utvärderings och uppföljningsverksamhet	20
5.2 Strategisk utveckling	22
KÄLLFÖRTECKNING	24
BILAGA	26

KAPITEL 1 INLEDNING

1.1 Bakgrunden till granskningen

STINT hör till de stiftelser som bildades i samband med upplösningen av löntagarfonderna i början av 1990-talet, de s.k. löntagarfondsstiftelserna. Stiftelsens ändamål är att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning.

Enligt stadgarna för löntagarfondsstiftelserna har vissa akademier rätt att utföra en granskning av stiftelsernas verksamhet. I STINT:s fall är det Kungl. Vetenskapsakademien som ensamt har ”rätt att granska stiftelsens verksamhet” (18 §). Stiftelsen ska se till att den forskning som stiftelsen stödjer, utvärderas regelbundet (19 §). Formerna för hur granskningsarbetet ska bedrivas har reglerats i ett särskilt avtal som akademierna och samtliga löntagarfondsstiftelser undertecknade i november 2011.

1.2 KVA:s granskning av STINT 2001

KVA har genomfört en granskning sedan Stiftelsen bildades. Den gjordes 2001. Granskningen tog sin utgångspunkt i stiftelsens uppgift, att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning, och tog ett helhetsgrepp på Stiftelsens verksamhet. Granskningen behandlade Stiftelsens administration, organisation och ekonomi, stipendieprogrammet samt information och marknadsföring och var avgränsad till tidsperioden 1994-juni 2000.

1.3 KVA:s granskning av STINT 2012

Under våren 2012 beslutade STINT:s styrelse om ett förslag till inriktning en ny granskning av STINT:s verksamhet, ett förslag som presenterades för KVA. STINT framförde ett önskemål om att KVA:s planerade granskning skulle fokusera på deras senaste utvärderingar och komma med synpunkter på dessa, samt på STINT:s utvärderingsverksamhet i allmänhet. Stiftelsen menade att en granskning med den här inriktningen skulle bli ett värdefullt bidrag i deras fortsatta arbete med att utvärdera och utveckla programverksamheten.

Stiftelsens förslag var att:

”undersöka hur Stiftelsen har klarat av att utvärdera sin egen verksamhet under perioden 2006–2009 och uppfyllt uppsatta mål för verksamheten med avseende på Stiftelsens utvärderingar av programmen; Kulturvetarstipendium för doktorander/ Doktorandstipendier (2006), Excellence-in-Teaching (2007) och Institutional Grants (2009).”

KVA utsåg en granskningsgrupp (sammansättningen framgår nedan under 1.4) som ställde sig positiv till förslaget och konstaterade att man såg utvärderingar och deras fortsatta användning som en viktig del av STINT:s interna processer och en rimlig utgångspunkt för en granskning av STINT:s verksamhet. Granskningsgruppens

ambition är att, med utvärderingarna som utgångspunkt, ta ett bredare grepp på Stiftelsens förmåga att granska sig själv. Det innebär i sin tur att gruppen vill ta reda på hur utvärderingarna har genomförts och hur de tagits emot av STINT, om utvärderingarna har haft någon effekt i STINT:s programverksamhet och strategiska utvecklingsarbete och hur de kompletteras av annan uppföljning.

Granskningen vänder sig primärt till STINT:s styrelse. Regeringen är dock, i egen-
skap av stiftare, också en intressent i granskningen.

1.4 Arbetets genomförande

I riktlinjerna till akademiernas granskningar framgår att granskningens syfte, omfattning och inriktning, liksom granskningsprocessen, fastställs i samråd med berörd stiftelse. Vidare ska stiftelserna fortlöpande informeras om arbetets fortskridande och granskningen ska ha tydliga och planlagda rapporteringstillfällen. Akademierna ska också underrättas om arbetets fortgång. Akademierna utser ledamöterna i granskningsgruppen, liksom ordförande, men de berörda stiftelserna har också möjlighet att ge synpunkter om önskad kompetens i granskningsgruppen. Enligt riktlinjerna ingår inte stiftelsernas kapitalförvaltning i granskningen. Utöver dessa punkter finns inga särskilda procedurkrav på granskningen.

En granskningsgrupp bestående av ledamöter från KVA har ansvarat för det praktiska genomförandet av granskningen. Gruppen, som formerades under våren 2012, har bestått av professor Bengt Söderström (ordförande), professor Kerstin Sahlin, professor Claes Fahlander samt Ylva Borgegård, utvärderingskoordinator på KVA:s kansli. Granskningsgruppen har sammanträtt 5 gånger under hösten 2012/våren 2013.

Granskningsgruppens slutsatser och rekommendationer bygger dels på en genomgång av ett omfattande skriftligt material som har ställts till gruppens förfogande, dels på intervjuer som genomförts inom ramen för granskningen. En fullständig källförteckning återfinns i slutet av rapporten.

1.5 Disposition

Granskningen inleds (Kapitel 2) med en beskrivning av STINT:s uppdrag, organisation, samarbeten och programverksamhet samt en genomgång av STINT:s stödformer och övrig verksamhet. I Kapitel 3 redovisas de senaste utvärderingarna av tre av STINT:s program följt av en kort slutsatsdel. Därefter redovisas några av STINT:s andra uppföljningsverksamheter. I granskningsrapportens avslutande kapitel, Kapitel 5, diskuteras de iakttagelser som presenterats tidigare i rapporten, både avseende utvärderingar och strategisk utveckling. Granskningsgruppen presenterar till sist ett antal rekommendationer.

KAPITEL 2 STINT:s VERKSAMHET

2.1 STINT:s uppdrag

STINT:s uppdrag finns sammanfattat i Stiftelsens strategidokument 2010¹ :

”I Stiftelsens stadgar 1§ anges att stiftelsens ändamål är att främja internationalisering av högre utbildning och forskning. Något som enligt 3§ i Stiftelsens stadgar skall byggas upp successivt på grundval av Stiftelsens egna, självständiga bedömningar. Dessutom ska det enligt stadgarna inriktas på:

– Finansiering av svenska och utländska postdoktorers vistelser vid utländska respektive svenska universitet och högskolor

– Stipendiering av unga akademiker från länder i dynamisk utveckling för studier i Sverige samt främjande av utbildningsmöjligheter för dessa vid svenska lärosäten

Stiftelsen hade därutöver i sin början en särskild uppgift att övergångsvis och vid behov medverka i finansieringen av Sveriges deltagande i EU:s fjärde ramprogram för forskning, vilket har avslutats.”²

Under Stiftelsens snart 20-åriga existens har den faktiska verksamhetens innehåll av skilda orsaker förändrats, och i stort är endast ändamålsparagrafens första stycke, enligt citatet ovan, idag ledande för Stiftelsens arbetsätt. De tre följande mer detaljerade beskrivningarna av planerad verksamhet är idag mindre aktuella. Stiftelsen har en ambition att åstadkomma en permutation av stadgarna.

2.2 STINT:s organisation

STINT:s styrelse har, i likhet med övriga löntagarfondstiftelsers styrelser, under åren utsetts på olika vis. Sedan 2010 består styrelsen av 9 ledamöter. Två ledamöter utses av regeringen. Övriga ledamöter utses av styrelsen på förslag av forskningsråden (Fas, Formas, Vinnova och VR) (2 ledamöter), universitet och högskolor (SUHF) (2) och KVA (2). Styrelsen föreslår också själv en ledamot.³ Styrelsen rekryterar en verkställande direktör som har till uppgift att, med stöd av ett kansli, förbereda styrelsens arbete och se till att styrelsens beslut effektueras. Kansliet har under hela STINT:s verksamhetstid bestått av 6–7 personer. I dagsläget arbetar 7 personer vid kansliet, motsvarande 6,75 heltidsekvivalenter. Avsättningarna för administration och övrig verksamhet förefaller sedan Stiftelsen etablerat sin verksamhet i stort legat på en konstant nivå.

1 Den fullständiga stiftelsestadgan återfinns som bilaga

2 Strategidokument för Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT): en proaktiv, profilerad och innovativ verksamhet för 2010 och framåt

3 Stadgar för Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (se bilaga)

Inom de program som beslutats utlyser Stiftelsen möjlighet att söka stöd. För att utvärdera ansökningar tar STINT hjälp av en beredningsorganisation bestående av fyra akademiskt kompetenta beredningsgrupper: Humaniora och Samhällsvetenskap, Medicin, Natur- och Teknikvetenskap samt Strategic Grants⁴. Ämnesgrupperna består av kvalificerade forskare/lärare från svenska lärosäten och leds av varsin ordförande. Den sistnämnda gruppen består av akademiska ledare från andra länder. Tidigare fanns en koppling mellan styrelsen och beredningsgrupperna, då gruppernas ordförande var ledamöter i styrelsen. Enligt uppgifter från kansliet ges de ämnesorienterade beredningsgrupperna fria händer att rangordna ansökningarna (i enlighet med de kriterier styrelsen beslutat om) varefter beredningsgruppernas ordförande gemensamt diskuterar sina respektive listor. Därefter presenterar ordförandena en gemensam lista för STINT. I normala fall följer STINT i sitt beslut helt dessa prioriteringslistor. Detta betyder att beredningsgrupperna och speciellt deras ordförande är väl insatta i STINT:s hela arbete. Beredningsgruppen Strategic Grants har ett något annorlunda arbetssätt.

2.3 STINT:s samarbeten

STINT har från början samverkat med andra finansiärer och från omkring 2003 utvecklades ett bredare samarbete där fler samarbetspartners var involverade, i Sverige såväl som i andra länder. I årsredovisningen för 2003 framgår att "särskilt samarbete" är etablerat med nio olika organisationer, varav tre i Sverige. Av senare årsredovisningar framgår att många av dessa samarbeten avslutats fram till omkring 2010. Därefter fortsätter främst samarbetet genom Sydkoreanska forskningsrådet (National Research Foundation of Korea, NRF, i Sydkorea), ett samarbete som pågått sedan 2008, och 2011/12 etableras ett samarbete med en brasiliansk forskningsfinansiär (Brazilian Federal Agency for Support and Evaluation of Graduate Education, CAPES/MEC). Man har 2011 återupptagit samarbetet med Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) där JSPS finansierar några svenska post-docs i Japan. Inom Excellence in Teaching programmet har samarbetsavtal tecknats med 6 välrenommerade universitet i Hong Kong, Kina, Singapore och USA. Mindre samarbeten förekommer också med svenska organisationer och myndigheter.

2.4 STINT:s programverksamhet

STINT:s styrelse beslutade 2009 om en ny strategi för Stiftelsen, Strategi 2010⁵. Den är nu vägledande för program- och verksamhetsutvecklingen. Av strategin framgår att STINT strävar efter en större synlighet och har en hög ambition att "sätta avtryck" genom en programportfölj innehållande:

4 STINT:s hemsida (www.stint.se)
5 STINT:s Strategi 2010

- 1) ett större profilprogram
- 2) ett program på utbildning
- 3) ett större riktat innovativt och strategiskt program
- 4) ett mindre program för initiering av internationella samarbeten
- 5) riktade aktiviteter

I samtal med STINT:s ledning har också framkommit en ambition att arbeta mer kring hur internationalisering organiseras och förklaras.

2.5 STINT:s stödformer

Under årens lopp har STINT i ett antal större och mindre program arbetat för att utveckla svensk akademisk verksamhet mot en starkare internationalisering. Nedan följer en beskrivning av de program som STINT har bedrivit fram till 2012 (då föreliggande granskning initierades) samt övriga stödformer som vi anser är relevanta för att få en acceptabel helhetsbild av STINT:s verksamhet. Vi bortser här från de program som endast drivits kortare tider eller idag varit avslutade sedan en lång tid.

Stiftelsens absolut största program är *Institutional Grants Programme (IGP)*. Det initierades år 1996 som ett av Stiftelsens första program och löper fortfarande som det, ur ekonomisk synvinkel, särklassigt största programmet. I Stiftelsens planer för framtiden har vi fått intrycket att det har fått en än mer central roll genom att andra mindre program har inkluderas i *IGP*. I detta program kan en svensk forskargrupp och en grupp i ett annat land gemensamt söka medel för samverkan över en längre tidsperiod (4 år). Medel kan då beviljas för resor och uppehälle och ersättning för doktorander och post-docs motsvarande lön upp till sex månaders utlandsvistelse. Flera forskare på olika karriärnivåer ska vara involverade. Programmet har utvärderats två gånger och den senaste utvärderingen som genomfördes 2009 (omfattande åren 1996–2005) är kort beskriven och kommenterad nedan. Detta dominerande program kompletteras nu också med två avtalsbundna samarbeten med NRF i Sydkorea sedan 2008 och CAPES/MEC i Brasilien sedan 2012. Avtalen innebär att respektive part bidrar med 50% av samarbetsprojektets totalkostnad. Dessa avtal kan ses som ett sätt för STINT att finna ett finansieringsstöd för en framgångsrik verksamhet. *Institutional Grants Programme* är speciellt intressant för sina mottagare eftersom det är relativt långsiktigt (2+2 år). För mottagaren var det tidigare mycket välfinansierat, men under senare år har utdelade belopp per ansökan minskat något. Ansökningar accepteras från alla ämnesområden, men vissa prioriteringar avseende samarbetsländer finns. Mellan 2005 och 2011 beviljades (inklusive förlängningar) 149 samarbetsprojekt. De naturvetenskapliga och tekniska vetenskapsområdena har dominerat: 2005–11 beviljades 57 anslag till naturvetenskap (NV), 42 till teknik (T), 27 till medicin (M) och 23 anslag till humanistisk samhällsvetenskapligt område (HS).⁶

Ytterligare ett program, som i princip också drivits från Stiftelsens start, är det så kallade *Programme for Excellence in Teaching*. I detta program finansierar STINT en svensk lärares gästundervisningsperiod vid ett främmande lärosäte. Under programmets inledande år samarbetade STINT med ett antal amerikanska liberal arts colleges, och i samverkan med dessa partners valde STINT ut ett antal lämpliga stipendiater. Stipendiaterna nomineras av de svenska lärosäten där de är anställda. Programmet har nu vidgats till att inkludera också ett antal breda forskningsuniversitet som samarbetspartner. Detta program har inte varit så kostsamt men har, enligt de utvärderingar och uppföljningar som gjorts, satt positiva spår vid vissa svenska lärosäten.⁷ Programmet utvärderades senast 2007, en utvärdering som kort beskrivs och kommenteras nedan. Ansökningar accepteras från alla ämnesområden. Mellan 2005 och 2011 beviljades 57 stöd inom detta program inom vilket HS dominerat (2005–2011 HS 33, NV 11, T 12, M 1 stipendium).⁸

Ett tredje programområde stödjer doktorander från HS (i sammanhanget av STINT benämnt som det kulturvetenskapliga området) att tillbringa en tid vid ett utländskt lärosäte. Mellan 1999 och 2002 löpte programmet Stipendier för doktorander inom kulturvetenskap (benämnt *KVET-programmet*) för humanister och samhällsvetare, åren 2000 och 2001 programmet Stipendier för forskarstuderandes utlandsvistelser (benämnt *FS-programmet*) vilket var öppet för doktorander från alla ämnesområden, medan programmet Stipendier för doktorander inom humaniora och samhällsvetenskap (av oss benämnt *HS-programmet*) mellan 2003 och 2010 endast var öppet för HS-doktorander. Den normala tidsperioden för en period utomlands är minst 3–6 månader. Antalet beviljade stipendier har stadigt sjunkit under årens lopp och de tre senaste åren har endast 15 stipendier beviljats per år (mellan 2005 och 2011 beviljades totalt 165 stipendier⁹) och STINT har 2012 upphört med denna stödform och ser den nu som inkluderad i *IGP*.

En bidragsform som introducerades 2000/2001 är bidrag till gästforskare och bidrag till svenska forskares kortare forskningsperioder utomlands. Dessa program övergick, tillsammans med *Nätverksbidrag*, år 2010 i programmet *Initieringsbidrag*. Programmet stödjer gästforskarvistelser som förutsätts kunna bli starten på ett mer långsiktigt samarbete. Volymen på detta program har alltid varit relativt stor, och åren 2005–2011 beviljades 275 bidrag till svenska forskares utlandsvistelse och 93 bidrag till utländska gästforskare i Sverige.¹⁰ Totalt gick under dessa år 184 stöd till HS, 75 till T, 72 till NV, 37 till M. Kostnaderna har varit måttfulla.

7 STINT Programme for Excellence in teaching 2000–2006 A follow-up-report (2007)

8 Årsredovisningar 2005–2011

9 Årsredovisningar 2005–2011

10 Årsredovisningar 2005–2011

Nytt för år 2012 är ett program som vänder sig till universitets- och högskoleledningar, där dessa kan söka stöd för förnyelse och utveckling av lärosätets strategiska internationaliseringsambitioner, *Strategic Grants for Internationalisation*. Ansökan inlämnas av lärosätenas rektorer.

Bland andra program som löpt längre tider, men som idag inte finns bland STINT:s stödformer kan nämnas stöd till *Post-docs inom alla ämnesområden* utom HS (avslutades 2002 då det togs över av Vetenskapsrådet med finansiellt stöd av STINT under tre år), *Stöd till post-docs inom HS* (2003–2004 varefter också detta togs över av VR med finansiellt stöd enligt ovan), *Utbyte med forskare i Tyskland* (2003–2007), *Scholarships in Academic Excellence* (2001–2010; stipendier till utländska studenter för studier i Sverige), *Thunbergstipendier* (2001–2007; stipendier för doktorandstudier i Japan), *Stipendier för yngre forskares verksamhet vid European Institute i Florens, Italien* (2002–2004), *Nätverksbidrag inom humaniora/samhällsvetenskap* (2008–2010), *Pro Futura* (2005–2009; stöd till yngre forskare inom HS med placering vid Kollegiet för samhällsforskning (SCAS) och ett år utomlands i samarbete med Riksbankens Jubileumsfond).

De program som STINT idag (2012) stöder är *Institutional Grants*, *Excellence in Teaching*, *Joint Brazilian-Swedish Research Collaboration*, *Korea-Sweden Research Cooperation*, *Initieringsbidrag*, *Strategic Grants for Internationalisation*. STINT utlyser även ett mindre program för utbyte med Japan, *JSPS Fellowship*, finansierat av JSPS.

STINT har som ambition att arbeta helt öppet med fria utlysningar, d.v.s. forskare från alla ämnesområden kan söka för att därigenom premiera kvalitet. Vissa prioriteringar avseende samarbetsländer finns dock, och två delprogram inom IGP tillåter endast samarbete med Sydkorea respektive Brasilien. STINT har separata program för undervisning (*Excellence in Teaching*) och forskning (övriga program), men 2012 beslutade styrelsen att en idealisk IGP ansökan bör inkludera både forskning och undervisning och att beredningsgrupperna i sin utvärdering ska beakta också undervisningsaspekten.

Av de bidrag som STINT totalt fördelade år 2011 (40 mkr) gick 61% till IGP, 6% till det IGP-kopplade Sverige-Sydkorea samarbetet, 13% till *Excellence in Teaching*, 7% till doktorander inom HS-området och resterande 13% till *Initieringsbidrag*, d.v.s. gästforskningsvistelser¹¹.

Beviljningsgraden för IGP har under senaste 5 åren legat på 10–30% (medel omkring 20%) och för *Excellence in Teaching* på c:a 40%¹².

11 STINT:s publikation Grants and Scholarships in 2011.

12 Beräknat från Grants and Scholarships in 2011

2.6 STINT:s övriga verksamhet

I årsredovisningen 2005 framgår att STINT ”beslutat att lägga ökad vikt vid främjandeinsatser som inte i första hand innebär finansiering av samarbeten och utbyten.” Därefter finns STINT med som medorganisatör av olika möten och konferenser rörande internationaliseringsfrågor. I Stiftelsens senaste årsredovisning (2011) framgår att STINT nu lanserat en rapportserie (två publikationer redovisade) och en seminarierie, STINT Forum, som hade sitt första seminarium 21 september 2011. Vi uppfattar att man också har en uttalad ambition att som organisation utveckla sina internationella kontaktnät. Vi tolkar dessa nya aktiviteter som ett uttryck för Stiftelsens ambition att ”eftersträva att göra avtryck och vara mer synlig”, ”och även att ”delta i samtalen om internationalisering”¹³.

2.7 STINT:s ekonomiska bidrag till svensk forskning och högre utbildning

Under STINT:s första år fördelades över 100 mkr per år. År 2004 beslöt styrelsen att begränsa uttaget till 75 mkr per år i 10 år, inkl. administrativa kostnader¹⁴. Denna ambition har fått modifieras ytterligare och 2011 beslöt styrelsen att begränsa totala uttaget till 50 mkr per år¹⁵, efter det att Stiftelsen 2006–2011 inte nått upp till ambitionen om 75 mkr. Med detta uttag beräknar Stiftelsen att den kan fortsätta att verka i minst 10 ytterligare år.

13 STINT:s Strategi 2010

14 Årsredovisning 2004

15 Årsredovisning 2011

KAPITEL 3 DE TRE SENASTE UTVÄRDERINGARNA

STINT:s mest kostsamma program, *Institutional Grants Programme* (IGP) har STINT låtit utvärdera två gånger, 2004 och 2009. Båda dessa utvärderingar genomfördes av internationella utvärderare, den första av företaget SQW Limited, Cambridge, UK, och den andra av Academic Cooperation Association (ACA). Utvärderingen 2004 var mindre till omfånget medan utvärderingen 2009 representerade en stor insats. Av övriga program har endast programmen som möjliggör humanistiskt samhällsvetenskapliga doktoranders utlandsvistelser och *Excellence in Teaching* utvärderats. Övriga löpande och avslutade program förefaller inte ha utvärderats. Vi kommer i detta kapitel helt kort beskriva och diskutera STINT:s tre senaste utvärderingar: 1) *STINT Programme for Excellence in Teaching* 2000–2006 – A follow-up-report (2007), 2) Doktoranders utlandsvistelser – ett bidrag till internationaliseringen av kulturvetenskaperna (2006) samt 3) *Institutional Grants Programme* (2009).

3.1 STINT Programme for Excellence in teaching 2000–2006. A follow-up-report (2007).

Utvärderingen av programmet *Excellence in teaching* beställdes efter en diskussion i styrelsen år 2006. I uppdragsbeskrivningen skrevs att ”En genomgång av programmet skulle dels vara till gagn för Stiftelsen, dels ge underlag för diskussioner på lärosätetsnivå.” Vidare listades ett antal frågor som borde belysas av genomgången: relevansen av liberal arts education för svensk högre utbildning, svenska lärosätens motiv att delta i programmet, informationsspridning om stipendierna, nominerings- och handläggningsförfarande, hur stipendiaternas erfarenheter tagits tillvara vid hemkomsten samt i vilken mån programmet gett upphov till fortsatta utbyten eller andra internationella aktiviteter vid i programmet deltagande lärosäten.

Uppdraget gick till universitetslektorn Patrik Mehrens vid Uppsala universitet, som då också var ledamot av STINT:s styrelse. Patrik Mehrens har i allra högsta grad varit involverad i programmet. Han var själv stipendiat inom programmet år 2005. Varje stipendiat ska enligt STINT:s regler skriva en rapport efter avslutad utlandsvistelse. Mehrens valde att skriva en omfattande rapport, som innehöll principiella diskussioner om liberal arts education samt hur sådan utbildning kan berika och anpassas till svensk högre utbildning. Rapporten fick en stor spridning och Mehrens anlätades som resultat härav flitigt som expert på liberal arts education av lärosäten i Sverige. Valet av utvärderare indikerar att inriktningen på liberal arts stod centralt i uppföljningen. Man valde också en utvärderare som stod mycket nära verksamheten och var väl förtrogen med STINT:s verksamhet. Det var en belysning ”inifrån” verksamheten, snarare än en utifrån kommande värdering. Utvärderingen var av begränsad omfattning och gjordes till begränsad kostnad (44 250 kr). Det kan i sammanhanget noteras att i uppdragsbeskrivning och rapport används inte termen utvärdering. Istället talas om uppföljning.

Mehrens uppföljning omfattar åren 2000–2006. Under hela denna period har programmet fokuserat på liberal arts education. Uppföljningen baseras på analyser av stipendiernas ansökningar och slutrapporter, enkät och intervjuer med tidigare stipendiater, samt ett seminarium med tidigare stipendiater inom programmet år 2007. Utvärderaren har frågat efter motiv för utlandsvistelse, vad stipendiaterna gjort under sin utlandsvistelse samt hur de och deras nyvunna kunskaper kommit till användning efter hemkomsten. Programmets administration, och särskilt lärosätenas nomineringsprocesser har också analyserats.

Av rapporten framgår att programmet startade 1998 som ett öppet program för lärares utlandsvistelser i ett samarbete mellan STINT, dåvarande Grundutbildningsrådet och Högskoleverket. Efter något år övertogs programmet i sin helhet av STINT och det kom också att begränsas till stöd till svenska universitets- och högskolelärares vistelser vid totalt 17 nordamerikanska liberal arts colleges. Under perioden 2000–2006 har 44 stipendiater från 21 svenska universitet och högskolor deltagit i programmet. Ungefär lika många stipendiater har en bakgrund inom humaniora och samhällsvetenskap (20 st) som inom teknik och naturvetenskap (19), medan några få stipendiater kommer från medicin och farmaci (3) samt från det konstnärliga området (2). Totalt har stipendier om drygt 11 mkr beviljats under perioden.

Rapporten behandlar också nomineringsprocesserna och den lokala uppföljningen. Här noteras en stor variation avseende lärosätenas engagemang i programmet, både avseende nomineringsförfarande och i att ta tillvara programdeltagarnas nyvunna erfarenheter vid hemkomsten. Rapporten diskuterar möjligheten att introducera tydligare riktlinjer för hur nomineringar ska ske. Vidare behandlas stipendiernas aktiviteter vid mottagande lärosäten. En stor variation framträder när det gäller vad stipendiaterna gjort vid värdinstitutionerna. Flera har haft stort eget undervisningsansvar medan andra stipendiater varit mindre aktiva. Det finns få riktlinjer för mottagande lärosäten och utvärderaren konstaterar att programmet i detta avseende är högst flexibelt.

Rapporten innehåller vidare en ingående diskussion hur programmet kan berika svensk högre utbildning. När det gäller internationaliseringsaspekten konstateras att programmet på ett värdefullt sätt balanserar andra internationaliseringsinsatser som främst riktas mot forskningens internationalisering. Uppföljningen slår fast värdet av ett program som särskilt inriktas på en internationalisering av svensk högre utbildning. Vidare konstateras i rapporten att visserligen ges få möjligheter till ett ömsesidigt lärarutbyte inom ramen för programmet, men vid flera lärosäten har nya och utvecklade internationella utbyten följt efter de kontakter som utvecklats inom ramen för programmet. Man konstaterar också att det saknas särskilda motiv för en avgränsad satsning på nordamerikanska lärosäten.

I rapporten dras slutsatsen att programmet har bidragit till viktiga internationella impulser till svensk högre utbildning. Inte minst har inriktningen på liberal arts education bidragit med idéer och initiativ till pedagogisk utveckling av såväl enskilda lärares verksamhet som lärosätens utbildningar. De flesta stipendiater har i positiva ordalag beskrivit hur utlandsvistelsen bidragit till deras utveckling som lärare. Upplägget ställer dock relativt stora krav på deltagarnas egna initiativ både vid utlandsvistelsen och efter hemkomst, vilket också avspeglas i den stora variation som finns i hur de enskilda stipendiaternas vunna erfarenheter tagits tillvara efter hemkomsten. Vid några lärosäten, särskilt de som mer kontinuerligt haft stipendiater i programmet, har deltagande i programmet utvecklats som ett led i lärosätets pedagogiska utvecklingsarbete. I rapporten konstateras att engagemanget för att ta vara på inom programmet vunna erfarenheter möjligen har minskat efter det att krav på lärosätens medfinansiering togs bort.

Rapporten är skriven som underlag för en utveckling av programmet, men ger inte något stöd för en diskussion kring programmets vara eller inte vara, dess relation och samband med andra program, omfattning eller inriktning. I efterhand kan vi i vår granskning inte se någon direkt koppling mellan den genomförda utvärderingen och efterföljande beslut om programmets breddning.

3.2 Doktoranders utlandsvistelser – ett bidrag till internationaliseringen av kulturvetenskaperna (2006)

STINT beslutade 1999, efter en konferens om internationalisering av kulturvetenskaperna arrangerad 1998 i samarbete med Svenska institutet, Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet och Riksbankens jubileumsfond, om en särskild satsning för att möjliggöra för doktorander inom områdena teologi, juridik, humaniora och samhällsvetenskap att under en termin vistas vid ett utländskt lärosäte. Syftet var att dessa doktorander skulle skaffa sig erfarenhet av utländska forsknings- och undervisningsmiljöer, och ge dem möjlighet att etablera egna internationella kontaktnät. År 2006 beställde STINT en utvärdering av satsningen, vilken genomfördes av Fil. Lic. Berit Bengtsson och Fil. Dr. Karsten Lundquist från Ekonomisk-historiska institutionen respektive Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet till en kostnad av 514 265 kr. Utvärderingen avser tidsperioden 1999–2003.

Totalt omfattar utvärderingen tre av STINT:s program, *Stipendier för doktorander inom Kulturvetenskap*, KVET-programmet, *Stipendier för forskarstuderandes utlandsvistelser*, FS-programmet, och *Stipendier för doktorander inom humaniora och samhällsvetenskap*, av oss benämnt HS-programmet. KVET-programmet pågick mellan åren 1999 till 2002 och doktoranderna nominerades av sina hemmainstitutioner. FS-programmet pågick mellan åren 2000 till 2001. Det var öppet för doktorander inom alla vetenskapsområden men utvärderingen behandlar bara den del som hör till humanistisk samhällsvetenskapliga området. HS-programmet pågick mellan åren 2003–2010, men utvärderingen omfattar endast det första året av programmet. I de två sista programmen

sökte doktoranderna själva direkt till STINT. Utvärderingen ger intryck av att bara behandla de två första programmen, men efter förtydligande från STINT framgår att även *HS-programmet* omfattas.

Utvärderingen är ambitiös till sitt omfång. Tre enkäter gick ut till stipendiaterna själva, deras handledare, och prefekterna från deras hemmainstitutioner. Inga intervjuer genomfördes, varför de slutsatser som man kommer fram till bygger helt på enkätsvaren. Dessa redovisas i sjuttio tabeller. En del tabeller är irrelevanta eftersom underlaget i vissa fall bygger på uttalanden från en enda stipendiat, och många av tabellerna är relativt ointressanta för utvärderingen. Den rikliga och okritiska tabelleringen resulterar dessvärre i att rapporten blir svårläst och överskådlig.

Inledningsvis ställer utvärderingen några intressanta frågor, t.ex. om utlandsvistelserna resulterade i sampublikationer, samarbete eller samarbetsplaner. I vilken mån skapade doktoranderna bestående internationella kontakter och hur förvaltades dessa? Vidare undrar man om stipendierna gav upphov till spridningseffekter, och i så fall vilka, och om stipendierna bidragit till en mer långtgående internationalisering av forskningen och den högre utbildningen? Utvärderingen ger, de sjuttio tabellerna till trots, inga tydliga svar på dessa frågor men den drar ändå en del kvalitativa slutsatser.

Under utvärderingsperioden, 1999–2003, beviljades 292 stipendier, cirka 58 stipendier per år. Stipendierna fördelar sig jämnt mellan könen, ojämnt mellan de svenska universiteten då över 80% gick till de fyra största universiteten, och ojämnt mellan världsländerna eftersom 35% av stipendiaterna hamnade i USA, 32% i Storbritannien och resterande 33% fördelades mellan övriga 35 länder som fanns representerade i programmen. Det beräknas att c:a 4% av alla vid denna tid berättigade doktorander i Sverige tagit del av programmet och därigenom fått en utlandsvistelse. Utvärderarna poängterar att utan stöd från STINT skulle betydligt färre doktorander inom HS fått denna erfarenhet och det nya kontaktnätet.

Utvärderarna ser många positiva effekter av programmet. Förutom att det bidragit till internationella kontakter för stipendiaten och för hemmainstitutionen, har programmet öppnat dörrar för andra kulturvetare till värdinstitutionen, resulterat i en ökad internationell publicering, och till förbättrade kunskaper i engelska. Över 80% av stipendiaterna uppger att de utvecklats mycket positivt av utlandsvistelsen. Handledarna ansåg att stipendiet i de allra flesta fall bidrog till att utveckla nya internationella kontakter för doktoranden, och också till en fördjupning av tidigare kontakter. Många anser också att stipendiet starkt bidrog till att doktoranderna publicerade sig internationellt. Det skedde ett lyft eller en avgörande "push" framåt. I vissa fall hade utlandsvistelsen "djup eller dramatisk effekt på doktorandens forskning". Mer än hälften av prefekterna anser att institutionerna tagit tillvara de nya internationella kontakterna.

Utvärderingen finner således att STINT:s satsning på doktorander inom HS-området möter såväl sina syften som sina mål, och att deltagarna har varit mycket nöjda med programmet.

I och med utgången av 2011 är det sista av de tre programmen riktade mot unga forskare inom HS-området nedlagt. Vi kan därmed konstatera att utvärderingen inte legat till grund för beslut om utformning av STINT:s verksamhet. En bidragande orsak varför man beslutat lägga ned programmet kan vara att söktrycket minskat genom åren. Denna problematik behandlas i utvärderingen och man ger ett antal konkreta förslag till åtgärder av såväl organisatorisk, strukturell som finansiell natur.

Inom delar av det humanistisk samhällsvetenskapliga området finns traditionellt sett lite internationellt samarbete och STINT:s stipendier har utgjort ett viktigt bidrag till att öka detta. Någon stipendiat uttryckte i sitt enkätsvar att "en doktorand bygger knappast upp ett internationellt samarbete". Det är kanske sant i många fall, men om institutionerna och handledarna involveras aktivt, och om man även utnyttjar handledarens internationella kontakter på ett bra sätt, bör samarbetet kunna stärkas, spridas och utökas till nya projekt, vilket STINT skulle kunna stimulera till. Det är sannolikt att STINT skulle kunna göra ett avtryck för internationaliseringen av svensk forskning inom detta område, i högre grad än vad gäller t.ex. IGP där STINT i många fall endast kan bidra med en mycket liten del av den totala finansieringen.

Kulturvetarprogrammen har pågått mellan 1999 till 2011. En utvärdering av hela den perioden med syfte att finna ut hur programmen bidragit till internationaliseringen inom de humanistiska samhällsvetenskapliga områdena på lång sikt vore mycket intressant.

3.3 Institutional Grants Programme (2009)

Utvärderingen av *Institutional Grants Programme* (IGP) från 2009 är en mycket gedigen och omfattande utvärdering som föga förvånande även var kostsam (€ 149 850).

Utvärderingen omfattar totalt 191 projekt beviljade under åren 1996 till 2005 till en total kostnad av c:a 430 miljoner kronor. I ljuset av detta förefaller utvärderingskostnaden inte särskilt hög.

Denna utvärdering rör det särklassigt största programmet som STINT driver och omfattar alltså de första 10 åren av programmet. Att man valt att år 2009 begränsa utvärderingen till program initierade 2005 eller tidigare beror på att ett IGP projekt sträcker sig över flera år och att en speciellt intressant aspekt också skulle kunna belysas: har samarbeten fortsatt också efter det programmet avslutats? Förutom data levererade av STINT:s kansli är utvärderarnas huvudsakliga kunskapskälla ett antal omfattande och väl genomtänkta enkäter som ställts till svenska och utländska projektledare, forskare i programmen och också till studenter (doktorander och

masterstudenter). Dessa enkäter har kompletterats med närmare 100 intervjuer med olika deltagare. Generellt har man erhållit fullt acceptabel svarsfrekvens. Man har också nyttjat sig av ett "Advisory Board", fem erfarna svenska akademiker som på lite olika vis kommit i kontakt med STINT och *IGP*. Granskningsgruppen uppfattar denna utvärdering som mycket professionellt genomförd.

Utvärderarna har sålunda haft ett omfattande material till sitt förfogande och också behandlat det på ett noggrant och analytiskt vis. Det är en lättläst och läsvärd rapport. De finner generellt att *IGP* varit ett mycket framgångsrikt program. Sitt femte kapitel "Analysis and conclusions" inleder de med meningen "The evaluation has revealed that the *IGP* is an unusually successful programme, so much so that it has proven almost to be an embarrassment for the evaluators." De sammanfattar väl vad programmet uppnått och är i det stora hela alltså mycket positiva, för att inte säga imponerade. Icke desto mindre sammanfattar de som sista kapitel ett antal "Recommendations" inför STINT:s fortsatta arbete. Vi listar i Tabell 1 dessa rekommendationer tillsammans med de effekter och planer dessa rekommendationer fått i STINT:s verksamhet såsom vi funnit det.

Rekommendationer från utvärderarna

(Översatta från engelskan av granskningsgruppen)

1. Fortsätt stöd till *IGP*
2. STINT måste ta ställning till hur viktig grundutbildningskomponenten i *IGP* ska vara. Utvärderarna uppfattar denna komponent som viktig.
3. STINT bör ta ett policybeslut avseende vilka länder som ska inkluderas i *IGP* och också om några ämnesområden ska prioriteras.
4. STINT bör bli mer aktivt för att göra *IGP* mer känt inom universitetsvärlden.
5. STINT bör överväga att tillåta en förlängning, ett "transition grant", för att få ut så mycket som möjligt av varje enskilt projekt.
6. STINT rekommenderas bibehålla en lätthanterad administration men bör, för de sökandes och anslagsmottagarnas skull, sträma upp information och krav avseende *IGP*.
7. STINT bör etablera någon kontakt också med de utländska projektledarna.
8. STINT bör bättre hantera Intellectual Property rights (IPR) och andra etiska spörsmål.

STINT:s aktiviteter i relation till förslagen

STINT har fortsatt programmet med vissa förändringar.

STINT har nyligen (2012) tagit ett försiktigt steg i en riktning mot en större grundutbildningskomponent inom *IGP*. I utlysningen står nu att en idealisk *IGP* ansökan bör innehålla både forskning och undervisning.

STINT har inte tagit några ytterligare aktiva beslut avseende dessa båda frågor. Indirekt har dock genom samverkansavtal med Sydkorea och Brasilien dessa båda länder prioriterats.

STINT har stärkt sin marknadsföring i Sverige och man uppfattar ett tydligt ökat söktryck som en effekt av dessa aktiviteter.

STINT har inte infört möjligheten av ett "transition grant".

STINT har arbetat med att förstärka tydligheten i informationen avseende *IGP*.

I samtal med ledningen framkom att STINT ännu inte förstärkt kontakten med de utländska projektledarna.

Enligt aktuell utlysningstext för *IGP* ska samarbetsparterna vara överens om hanteringen av IPR.

En tydlig uppmaning att bättre inkludera grundutbildningen i *IG* programmet, motsvarande den i punkt 2 i tabellen, återfinns också i den första, mindre utvärderingen av *IGP* år 2004¹⁶.

Bakom rekommendationen i punkt 3 i tabellen ligger en oro som ofta kommer fram i utvärderingen, nämligen oron för att humanister och samhällsvetare inte tillräckligt inspireras att öka sina internationaliseringsambitioner och också att många humanister och samhällsvetare hamnar lite på undantag i relation till de internationellt mera

aktiva naturvetarna, medicinarna och teknikerna. Utvärderarna vill uppenbarligen att STINT ska ta ställning till om man har intresse av att öka andelen forskare inom HS-området i sina program.

STINT har naturligtvis inga krav på sig att följa utvärderingens rekommendationer, men vi beklagar att man inte i större utsträckning aktivt tagit ställning till de lagda förslagen.

Vi saknar i utvärderingen någon analys av vad som hänt med de projekt som avslagits, det vill säga 70–80% av de projekt som beredningsgrupperna hanterat. Denna brist gör det omöjligt för STINT att använda utvärderingen som en effektutvärdering, det vill säga har STINT:s stöd verkligen gjort någon skillnad på lite längre sikt? Har något hänt utan STINT:s medel inom de bra och seriösa projekt som fick avslag? Inför en sådan analys måste naturligtvis dåliga projekt och lycksökare exkluderas.

Vi bedömer utvärderingen som professionellt genomförd och av stort värde för STINT, och vi menar att man fått god valuta för den relativt stora summa den kostade. Vi finner dock inte att STINT fullt ut använt dess analyser och rekommendationer i sitt eget arbete.

3.4 Slutkommentarer till utvärderingarna

De tre utvärderingar som vi granskat är av olika omfattning och olika karaktär. Utvärderingarna förefaller initieras *ad hoc* och i två av de tre fallen har uppdraget gått till mer lokala personer. En av utvärderingarna gjordes av en person som varit tydligt involverad i det utvärderade programmet. Varje utvärdering har var för sig givit värdefulla insikter och underlag till styrelsens och ledningens arbete. Utvärderingarna har dock avgränsats till enskilda program (även om stipendier till HS-doktorander under åren formellt delats upp i olika program) och har därför inte givit ett mer systematiskt underlag för exempelvis avvägning mellan program. I två av utvärderingarna ställs inte heller frågan om programmen ifråga bör fortsätta eller avslutas.

Vi har inte tagit del av någon övergripande plan eller policy för vilka utvärderingar som ska göras, när, hur och för vilka syften. Det tycks inte finnas någon övergripande systematik för STINT:s utvärderingsverksamhet och det är svårt att se kopplingen mellan å ena sidan utvärderingarnas slutsatser och rekommendationer och å andra sidan Stiftelsens strategiska beslut rörande programmens utveckling eller avveckling. Möjligen kan man inte heller förvänta att enstaka utvärderingar i sig kan vägleda en organisations strategiska inriktning. Löpande och återkommande uppföljningar torde utgöra viktiga underlag för såväl löpande som strategiska beslut. En bedömning av STINT:s egen uppföljningsverksamhet bör därför också omfatta annan uppföljning än utvärderingar. Det görs i nästa kapitel.

KAPITEL 4 ANNAN UPPFÖLJNING

Vi konstaterade i föregående kapitel att de utvärderingar som gjorts är av olika karaktär, olika omfattning och med olika syften. Utvärderingarna omfattar enskilda program men täcker inte hela verksamheten och ger heller inte underlag för eventuell omprövning av program eller avvägning mellan program. Övrig uppföljning omfattar såväl mer systematiska och regelbundet återkommande uppföljningar som uppföljning av mer *ad hoc* karaktär. Mer övergripande och systematiskt återkommande uppföljningar utgörs av revisionsrapporter, slutrapporter från tidigare programdeltagare/anslagsmottagare, årsredovisningar samt strategimöten.

4.1 Revisionsrapporter

Den revisionsrapport som årligen tillställs styrelsen sammanfattar granskning gjord av externrevisor och verksamhetsrevisorn. För vår granskning är verksamhetsrevisorns återkommande rapportering av särskilt intresse. Verksamhetsrevisorn utses av styrelsen, enligt praxis efter förslag från KVA. Vi har i vår granskning gått igenom revisionsrapporterna för åren 2006–2011. Nedan redogör vi i korta drag för revisionsrapporternas viktigaste reflektioner kring stiftelsens uppföljning och utveckling.

Verksamhetsrevisionernas rapporter ger en genomgående positiv bedömning av STINT:s verksamhet. Granskningsteman och rekommendationer knyter väl an till utvärderingarnas slutsatser och rekommendationer. Utvärderingarnas slutsatser kompletteras, vidareutvecklas och kopplas samman. I verksamhetsrevisorsrapporterna från 2006 och 2007 framhålls stiftelsens dynamiska och flexibla arbetssätt. Arbetssättet ger möjlighet, skriver verksamhetsrevisorn, att på ett lyhört sätt anpassa verksamhet och program efter stipendiaters och lärosätens behov. Vidare konstateras att stiftelsens samtliga större program blivit föremål för utvärderingar.

Stiftelsens ambition att ”göra avtryck” och strategiskt påverka internationaliseringen av svensk högre forskning och utbildning betonas i flera av revisorsrapporterna. I en av rapporterna kommenteras inkomna projektrapporter. Där konstateras att ”Inkomna rapporter granskas endast med avseende på den ekonomiska rapporteringen medan en granskning av internationaliseringseffekten av bidragen ej sker av de vetenskapliga ämnesgrupperna”¹⁷. I samma stycke rekommenderas en utvärdering av *Institutional Grants Programme* där programmets effekter för internationalisering särskilt fokuseras. Verksamhetsrevisorn noterar också att Stiftelsen har svårt att inhämta slutrapporter från deltagare i Stiftelsens program. Detta gör det naturligtvis svårt att konsekvent nyttja dessa rapporter i uppföljningsarbetet.

Något mer kritiska reflektioner rör stiftelsens verksamhet och inriktning i stort. I revisionsrapporten från 2006 konstateras att ”Trots upprepade försök har STINT

inte i någon högre grad lyckats bidra till en ökad internationalisering av den akademiska grundutbildningen”¹⁸. Stor uppmärksamhet ägnas också i flera av de efterföljande revisionsrapporterna åt det STINT-program som just är inriktat specifikt på utbildningens internationalisering, *Excellence in Teaching*. Inför revisionsrapporten 2011 genomförde verksamhetsrevisorn Gustaf Lindencrona en särskild uppföljning, där han bland annat brevledes frågade prefekter för institutioner som haft en lärare inom programmet under år 2010. Avsikten var att särskilt undersöka programmets betydelse för institutionen. Några av resultaten från utvärderingen av *Excellence in Teaching* återkommer, bland annat att programmet generellt betraktas som framgångsrikt men att svårigheten dock finns att åstadkomma direkta ömsesidiga utbyten, delvis beroende på programmets avgränsning till liberal arts colleges. Vidare menar man att programmet fått tydliga konsekvenser i ökad kompetens och förbättrad undervisning för den enskilde, medan programmets effekter för institutionen i stort varit mer begränsade. Breddningen av programmet till att omfatta några större forskningsuniversitet i och utanför USA kommenteras positivt i flera revisionsrapporter.

Ett annat tema för viss kritik i revisionsrapporterna rör stödets ämnesmässiga inriktning. I flera revisionsrapporter kommenteras att satsningarna inom humaniora och samhällsvetenskap synes mycket angelägna, liksom satsningar särskilt inriktade på utbildning. Mot denna bakgrund återkommer i flera revisionsrapporter argument för att behålla stödet till HS-doktoranders utlandsvistelse och efter nedläggningen av detta program konstaterar verksamhetsrevisorn att ”Det innebär att det inte finns något program som exklusivt är inriktat på doktorander i humaniora och samhällsvetenskap även om det är möjligt att ge stipendier till sådana doktorander i framtiden”¹⁹.

4.2 Årsredovisningar

Stiftelsens årsredovisningar utgör naturligtvis också viktig löpande uppföljning. Särskilt VD-berättelsen i årsredovisningen 2008 ger en strategisk tillbakablick och överblick över verksamheten, detta med anledning av att det var den dåvarande VDs sista rapport och att stiftelsen då funnits i 15 år. I berättelsen konstateras inledningsvis att ”Stiftelsen under dessa femton år spenderat nära 1 500 milj. kronor på att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning”. Vidare konstateras att några av de mer detaljerade skrivningarna i stadgarnas verksamhetsparagraf, exempelvis rörande finansiering av post-doc, främst ska ses som ”tidens barn”, och att stiftelsen istället efterhand må bedöma vilka särskilda satsningar som vid var tid kan främja internationalisering. I den andan skrivs vidare ”De diskussioner som Stiftelsens olika styrelser fört har successivt lett fram till en verksamhet som är mera riktad till särskilda behov: vissa vetenskapsområden, särskilt humaniora och samhällsvetenskap; vissa kategorier, exempelvis yngre forskare eller de som främst arbetar inom grundutbildningen; vissa länder, bl.a. de nya vetenskapsnationerna i Asien. Bedömningen har varit och är att de trots allt begränsade resurser som Stiftelsen disponerar måste få maximal främjande- och förnyelseeffekt”.

18 Revisions PM 2006, sid. 3
19 Revisions PM 2009, sid. 4

4.3 Strategimöten

Till viktigare uppföljningsinsatser kan också räknas styrelsens särskilda strategimöten. I samband med VD-bytet påbörjades en större strategisk diskussion, inom styrelsen och med internationella experter, om stiftelsens framtida inriktning. Bland annat hölls ett strategiskt styrelseseminarium i oktober 2009. Diskussionerna resulterade i "Strategi 2010"²⁰.

4.4 Slutsatser

En genomgång av STINT:s uppföljningsverksamhet bekräftar bilden av STINT som en gradvis utvecklande och i hög grad flexibel organisation. Arbetsformerna tycks underlätta ett flexibelt arbetssätt och en gradvis anpassning efter förändrade behov och förutsättningar. Medan särskilda utvärderingar har gjorts av enskilda program har den årliga uppföljningen samt den särskilda strategidiskussionen i samband med VD-bytet givit underlag för verksamheten i stort och för en avvägning mellan de olika programmen.

20 STINT:s Strategi 2010

KAPITEL 5 DISKUSSION OCH REKOMMENDATIONER

Stiftelsens styrelse har uppdragit åt KVA att i sin granskning av Stiftelsen granska Stiftelsens utvärdering av sin egen verksamhet, inklusive de tre senaste utvärderingarna riktade mot speciella program. Under detta arbete har vi, för att bättre förstå i vilken kontext dessa utvärderingar befinner sig, naturligtvis något breddat vår analys av Stiftelsens verksamhet och därigenom lämnar vi också vissa synpunkter som kan synas ligga något utanför ett snävt tolkat uppdrag. Vi hoppas att styrelsen kan finna dessa användbara i sitt fortsatta arbete.

5.1 Utvärderings och uppföljningsverksamhet

Som framgår av kapitel 3 menar vi att endast en av de tre utvärderingarna kan sägas uppfylla normala krav på en god oberoende utvärdering, nämligen den som år 2009 gjordes av IGP. Utvärderingarna av *Excellence in Teaching* och stipendier till doktorander kan egentligen snarast ses som inlägg i STINT:s utveckling av sin egen strategi, även om här också finns värdeomdömen och vissa rekommendationer. Förutom dessa tre utvärderingar har till vår kännedom kommit endast en ytterligare utvärdering, nämligen en tidigare, mindre utvärdering av IGP (2004). Med beaktande av Stiftelsens stadgar (19 § Stiftelsen ska tillse att den verksamhet som stiftelsen stödjer utvärderas regelbundet.) vill vi rekommendera STINT:s styrelse att formulera en strategi för framtida utvärderingar.

Vi har i utvecklingen av STINT:s programportfölj försökt finna effekter av de utvärderingar som genomförts och kan då konstatera att dessa effekter varit begränsade. Utvärderingen av *Institutional Grants Program* från 2009 ger ett antal tydliga rekommendationer, rekommendationer som i rapporten är väl underbyggda. Av dessa har några tagits *ad notam* av STINT, medan de som vi uppfattar som de viktigaste och av betydelse för programmets innehåll, haft mindre effekter i programmet. Vi tänker då främst på rekommendationerna avseende grundutbildningskomponenten i projekten och också uppmaningen att aktivt ta ställning till eventuella prioriteringar inom programmet. Den tidigare utvärderingen av IGP från 2004 rekommenderade uppenbarligen starkt en tydligare koppling till grundutbildningen inom programmet²¹, en rekommendation som också utvärderingen från 2009 starkt pläderade för. Vi delar helt denna syn och vi noterar därför med tillfredsställelse att STINT år 2012 infört en grundutbildningsaspekt i utlysningen av IGP och också, som ett av många urvalskriterier, inkluderat denna aspekt i instruktionerna till beredningsgrupperna. Detta är bra, men vi vill starkt rekommendera STINT att överväga nya och starkare insatser för att inspirera och möjliggöra en bättre internationalisering av den högre utbildningen vid landets universitet och högskolor.

De två andra utvärderingarna vi haft tillgång till har, vad vi kunnat finna, endast i ringa grad nyttjats i STINT:s utvecklingsarbete. Rekommendationerna i utvärde-

ringen av programmen i vilka STINT stött kulturvetardoktorander till kortare utlandsarbete, känns dessvärre mindre relevanta att närmare analysera eftersom detta program 2012 lagts ner som enskilt program, trots att utvärderaren var mycket positiv till programmet. Denna verksamhet förutsätts nu hanteras under *IGP*. Samtidigt kan då noteras att *IGP* utvärderarna konstaterar att bidragen till HS varit mycket viktiga och de uppfattar att dessa gett god utdelning inom HS-områdena, vilka de uppfattar som svagt internationaliserade. En klar oro för minskande aktivitet från STINT:s sida gentemot ett starkt känt behov av internationalisering inom HS-området, kommer tydligt fram i verksamhetsrevisorns rapport år 2007²². Vi återkommer till denna problematik nedan.

Inför det fortsatta arbetet med utvärderingar kan naturligtvis styrelsen planera att de enskilda programmen ska utvärderas. Då emellertid dessa är relativt små och få (bortsett från *IGP* inklusive Sydkorea- och Brasiliensamarbetena) menar vi att STINT hellre skulle överväga en bred utvärdering av hela sin verksamhet med den övergripande frågan: har STINT signifikant höjt kvaliteten och därigenom ökat internationell konkurrenskraft på svensk akademisk forskning och undervisning genom att stödja internationaliseringssträvanden genom de program som STINT under åren drivit och idag har aktuella. Man skulle kunna kalla det en effektutvärdering. En sådan utvärdering skulle naturligtvis vara viktig för STINT och STINT:s status i den svenska vetenskapssfären, men den skulle också kunna aktivt bidra till en ökad generell förståelse för internationaliseringens svårigheter och möjligheter. Den skulle därigenom mycket väl bidra till att uppfylla STINT:s ambitioner att ta en synligare plats i diskussionerna om internationalisering.

Vi tror också att STINT skulle kunna komplettera och vidareutveckla en mer kontinuerlig och mindre formaliserad uppföljning av sin verksamhet. Så t.ex. menar vi att rapporterna från verksamhetsrevisorn mer aktivt skulle kunna komma in i Stiftelsens strategiska planering. Vi är också imponerade av STINT:s ämnesberedningsgruppers kompetens och vi menar att STINT bättre skulle kunna utnyttja denna kompetens i ett mer kontinuerligt mindre formaliserat internt uppföljningsarbete och kanske också i sitt strategiska arbete. Så vitt vi förstår träffas varje beredningsgrupp ett par gånger per år för att fördela ansökningar mellan sig och för att enas kring en rangordning av ansökningarna. Gruppernas ordförande träffas därefter för att klippa samman sina respektive prioriteringslistor till en gemensam lista. Detta innebär att beredningsgruppsordförandena bör ha god kännedom om breda delar av STINT:s verksamhet, liksom naturligtvis också om svenskt akademiskt system. Vi tror att STINT skulle kunna finna en god form för att nyttja denna kompetens bättre i ett rådgivande organ, kanske också kompletterat med någon/några ytterligare erfarna forskare/lärare från det svenska eller nordiska forsknings- och/eller forskningsstödjande samhället.

5.2 Strategisk utveckling

Under STINT:s snart 20-åriga historia har, som framgått ovan, ett tämligen stort antal olika program drivits av Stiftelsen, och under senare år har programportföljen väsentligen förändrats, framförallt genom en minskning av antalet program. För vissa av programmen har vi bl.a. i årsredovisningarna funnit beskrivning av processer som lett fram till beslut om program, men för andra har vi inte funnit sådana. Vi har bara i begränsad utsträckning funnit argumenterande orsaker till varför program startas eller läggs ner. Granskningsgruppen menar att STINT:s verksamhet skulle kunna vinna på en tydligare problemanalys i vilken naturligtvis borde ingå resultaten från utvärderingarna. Så tycks inte ske idag.

STINT är idag en relativt liten aktör i det svenska forskningssamhället. Från att tidigare årligen delat ut c:a 100 mkr till att idag endast kunna lämna stöd med c:a 50 mkr (vilket torde innebära årliga beslut om nya projekt om c:a 20–30 mkr²³), detta i ett forskningssamhälle som under denna tid växt ansevärt i volym, menar vi att STINT nog måste överväga sin framtida roll. I ljuset av de minskande resurserna har vi stor förståelse för att Stiftelsen idag strävar efter att samla upp allt fler av sina verksamheter under det framgångsrika *Institutional Grants Program* paraplyet, men vi efterlyser analyser av vilka effekter detta kan komma att få och vi rekommenderar STINT att bättre nyttja t.ex. IGP utvärderingens positiva reflektioner och konkreta rekommendationer. I detta sammanhang finner vi det anmärkningsvärt att STINT inte nämnvärt förefaller minskat sin administrativa överbyggnad i proportion till de krympande utdelade medlen.

Vi finner det mycket positivt att STINT i programmet *Excellence in Teaching* nu tecknat avtal med ett antal välrenommerade forskningsuniversitet och vi hoppas att detta ska resultera i ett bredare intresse för detta program. Svensk högre utbildning är fortsatt i ett starkt behov av förstärkt internationalisering. Det är en allmän uppfattning att svenska universitets- och högskolelärare har en alldeles för liten internationell erfarenhet. En tidigare mycket viktig internationaliseringsform som universiteten själva bekostade har idag nästan helt försvunnit, nämligen sabbatical-institutet. Vi ser här en möjlighet för STINT att utveckla en ny intressant verksamhet i direkt samverkan med universiteten och högskolorna, en verksamhet som skulle kunna nyttjas som internationaliseringsmotor inom både forskning och undervisning.

Under STINT:s första år drevs många av programmen i samverkan med andra svenska och utländska forskningsfinansiärer. Dessa har successivt avvecklats och idag finns endast samverkan med tre utländska finansiärer (i Sydkorea och Brasilien) inom program som är integrerade delar av IGP, och nominering till JSPS post-docprogram (Japan). Vidare finns ett alldeles nytt program för samfinansiering av utvalda universitetsledningars strategiska internationaliseringsprogram (*Strategic Grants*). Med tanke på STINT:s begränsade budget menar vi att STINT bör överväga

sin egen ställning i det svenska forskningslandskapet och vi är av uppfattningen att STINT skulle kunna få ett starkare genomslag för sina ambitioner om man sökte fler samarbeten med andra forskningsfinansierande aktörer.

Vi kan också notera en tydlig utveckling mot att stöd riktat mot enskilda individer (eller mindre grupperingar) upptar en allt mindre del av STINT:s totala stöd. I stället tycks en allt större andel av STINT:s medel nyttjas för större grupperingar, ett mer institutionaliserat stöd och andra internationaliseringsaktiviteter (seminarier, Forum, publikationsserie). Samtidigt har vi inte fått ta del av någon analys som säger att denna utveckling av STINT:s stöd skulle resultera i en mer effektiv internationalisering av svensk forskning och utbildning. Naturligtvis gäller inte detta all STINT:s verksamhet; den utveckling som under de senaste åren skett inom *Excellence in Teaching* programmet är fortsatt tydligt individcentrerad. Det finns inget i det material som vi tagit del av som motsäger att det till och med är så att effekten per krona kan bli betydligt större genom en klok utveckling av mer individualiserade stödformer.

De mer institutionaliserade stöden är förmodligen lättare och billigare att hantera, men de innehållsmässiga argumenten för att gå i denna riktning förefaller svaga. Det är dock naturligtvis styrelsens självklara mandat att driva de program och den policy den bedömer bäst kan gynna de svenska internationaliseringssträvandena, naturligtvis dock endast inom stiftelseurkundens ramar. Det är härvid en central uppgift att vikta mellan strategiska och tydligt forsknings/undervisningsrelaterade satsningar. Man bör dock inte underskatta betydelsen av individrelaterade stöd också i ett större perspektiv och vi kan också, liksom de genomförda utvärderingarna, se en stor potential i att i vissa sammanhang rikta stöden tydligare.

Avslutningsvis känner vi en tydlig oro över att de tidigare individrelaterade stöden till doktorander (och tidigare också post-docs) inom humaniora och samhällsvetenskap nu går in under *Institutional Grants Program*. IGP är dominerat av naturvetenskap, medicin och teknik vilket innebär att en ännu lägre andel av STINT:s resurser läggs på internationalisering av de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena, de områden inom svensk akademi som av många (t.ex. utvärderingen av IGP 2009, rapporterna från verksamhetsrevisionen²⁴, universitetsutvärderingarna KoF07²⁵, RQ08²⁶, RED10²⁷, KoF11²⁸ etc.) anses skulle kunna vinna mest på en starkare och tydligare internationalisering av främst forskningsverksamheten. Vi uppmanar STINT att allvarligt överväga hur STINT ska kunna bidra till en mer aktiv internationalisering av verksamheten inom humaniora och samhällsvetenskap.

24 Revisions PM 2007, 2008

25 Kvalitet och Förnyelse 2007 (KoF 07), Uppsala universitet 2007

26 Research Quality Assurance for the Future RQ08, Lunds universitet 2008

27 RED10 Research Evaluation, Göteborgs universitet 2011

28 Kvalitet och Förnyelse 2011 (KoF11), Uppsala universitet 2011

KÄLLFÖRTECKNING

Förteckning över personer som har lämnat information till granskningen

- Andreas Göthenberg, VD (2012-03-28, 2012-11-12)
- Matthias Löwhagen, programansvarig (2012-11-12)
- Hans Pohl, programchef (2012-11-12)
- Olle Wästberg, styrelseordförande (2013-01-09)
- Anna Hultgårdh, styrelsemedlem sedan 2002, numera vice ordförande (2012-12-14)
- Olov Sterner, beredningsgruppen Natvet-Teknik (2012-11-23)

Förteckning över skriftliga källor

Från STINT

- STINT:s stadgar
- Årsredovisningar 1999–2011
- Revisions PM 2006–2011
- Redovisning av Stiftelsens samlade insatser under 2005
- Stiftelsens samlade insatser under 2006. En översikt.
- Grants and Scholarships 2007–2011
- Strategi 2010. Strategidokument för Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT): en proaktiv, profilerad och innovativ verksamhet för 2010 och framåt (2009-10-19, rev. 2009-10-28)
- Styrelsens arbetsordning samt VD-instruktion för Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, antagen av styrelsen 2012-02-07
- Institutional Grants, Sydkorea och Brasilien 2011/12 – Information till sakkunniga (2011-12-06)
- Institutional Grants och samfinansierade inriktningar (f.n. Sydkorea och Brasilien) – Handbok (Dnr 2012/048, 2012-05-29)
- Institutional Grants – förändringar de senaste åren (2012-08-28)
- Excellence in Teaching – Handbok för kansliet (2012-05-12)
- Excellence in Teaching – förändringar de senaste åren (2012-08-28)
- Uppföljning av STINT Programme for Excellence in Teaching – utbyte med amerikanska Liberal Arts Colleges (uppdragsbeskrivning)
- Utvärdering av stipendieprogrammet för doktorander inom humaniora och Samhällsvetenskap (uppdragsbeskrivning)
- Ytterligare information av olika karaktär på STINT:s hemsida, se www.stint.se

De tre utvärderingarna

- Doktoranders utlandsvistelser – ett bidrag till institutionaliseringen av kulturvetenskaperna. En utvärdering av STINT:s stipendieprogram för forskar-studerandes utlandsvistelser inom humaniora och samhällsvetenskap (2006)
- STINT Programme for Excellence in teaching 2000–2006 A follow-up-report (2007)
- Evaluation of the Institutional Grants Programme of the STINT Foundation, ACA & Neil Kamp Education Ltd (2009)

Övriga källor

- Avtal mellan KVA, IVA och KSLA gällande granskningar av de s.k. "löntagarfondsstiftelserna", inklusive riktlinjer för akademiernas granskningar av stiftelser bildade med medel från löntagarfondsmedel (november 2011)
- Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning – STINT. En granskning av verksamheten 1994-juni 2000, KVA rapport 2001:1
- Kvalitet och Förnyelse 2007 (KoF 07), Uppsala universitet 2007
- Research Quality Assurance for the Future RQ08, Lunds universitet 2008
- RED10 Research Evaluation, Göteborgs universitet 2011
- Kvalitet och Förnyelse 2011 (KoF11), Uppsala universitet 2011

BILAGA

Bilaga till regeringsbeslut 1994-06-23 nr 64
Med ny lydelse (4-6 och 8§§) 1997-01-07
Med ny lydelse (4-6 och 14 §§) 2010-05-12

Stadgar för Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning

Ändamål

1 §. Stiftelsen, vars benämning skall vara Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, har till ändamål att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning.

Förmögenhet

2 §. Stiftelsens förmögenhet utgörs av de medel, som genom regeringens beslut den 23 juni 1994 överförts till stiftelsen samt de medel som härefter kan komma att överlämnas till densamma som ytterligare stiftelsekapital.

Verksamhet

3 §. Stiftelsens verksamhet skall byggas upp successivt på grundval av stiftelsens egna, självständiga bedömningar och stiftelsens aktiva planering samt inriktas på

- finansiering av svenska och utländska postdoktorers vistelser vid utländska respektive svenska universitet och högskolor
- stipendiering av unga akademiker från länder i dynamisk utveckling för studier i Sverige samt främjande av utbildningsmöjligheter för dessa vid svenska lärosäten

Stiftelsen kan arbeta med såväl avkastning på kapital som successiv avveckling av detta, dock inte under kortare tid än 10 år. I sitt arbete skall stiftelsen samverka särskilt med Svenska Institutet men även med forskningsråd, akademier och övriga organ med likartade uppgifter.

Stiftelsen har därutöver som särskild uppgift att övergångsvis och vid behov medverka i finansieringen av Sveriges deltagande i EU:s fjärde ramprogram för forskning, alternativt för finansiering av motsvarande verksamhet inom ramen för EES-avtalet. En summa motsvarande högst 65 procent av det tillförda stiftelsekapitalet skall användas för detta ändamål. I fullföljandet av denna uppgift skall stiftelsen samverka med de svenska myndigheter som utsetts som ansvariga programorgan inom det fjärde ramprogrammet.

Styrelse

4 § Stiftelsens angelägenheter handhas av en styrelse med nio ledamöter.

Två ledamöter utses av regeringen. Minst en av de ledamöter som regeringen utser ska ha relevant ekonomisk kompetens för styrelsearbetet. Övriga ledamöter utses av styrelsen enligt följande.

1. Två ledamöter utses efter förslag av myndighetscheferna vid Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande samt Verket för innovationssystem,
2. två ledamöter utses efter förslag av universitet och högskolor,
3. två ledamöter utses efter förslag av Kungl. Vetenskapsakademien, och
4. en ledamot utses av styrelsen.

Inför det att förslag till styrelseledamöter lämnas ska de förslagsställare som anges i 1–3 samråda med varandra i syfte att uppnå en allsidig sammansättning i styrelsen när det gäller kompetens och kön.

Mandatperioden för styrelsens ledamöter uppgår till tre år med möjlighet till förlängning en mandatperiod. Avgår en styrelseledamot under mandatperioden utses en ny ledamot för återstående delen av mandatperioden. En sådan ny ledamot föreslås och utses på samma sätt som den ledamot som han eller hon efterträder har utsetts.

Ledamöter som utses av regeringen entledigas av regeringen. Övriga ledamöter entledigas av styrelsen.

5 § Styrelsen utser ordförande och vice ordförande inom sig.

6 § Styrelsen har sitt säte i Stockholm. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller när minst tre ledamöter begär det. När styrelsen fattar beslut enligt 4 § andra stycket om att utse styrelseledamöter för en kommande mandatperiod, ska dock styrelsen samtidigt besluta om att sammankalla den nyvalda styrelsen till ett första sammanträde. Styrelsen är beslutför när mer än hälften av ledamöterna är närvarande, bland dem ordföranden eller, vid förfall för honom eller henne, vice ordföranden. Vid styrelsens sammanträden ska föras protokoll.

Beslutsregler

7 §. Beslut fattas med enkel majoritet, utom i fall som anges i 8 §. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

8 §. För beslut som gäller ansökan om permutation av stiftelseförordnandet eller genomförande av ändring i enlighet med ett permutationsbeslut krävs att minst tre fjärdedelar av samtliga styrelseledamöter är ense om beslutet.

Förmögenhetsförvaltning m.m.

9 §. Styrelsen ansvarar för att stiftelsens förmögenhet förvaltas på betryggande sätt så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas.

10 §. Stiftelsen får hos kreditinrättning ta upp lån för att tillgodose tillfälligt behov av likviditet.

Behörighet att företräda stiftelsen

11 §. Stiftelsens firma tecknas av styrelsen eller den eller de personer som styrelsen utser.

Redovisning och revision

12 §. Stiftelsen skall föra räkenskaper i enlighet med bokföringslagens bestämmelser. Stiftelsens räkenskapsår skall vara kalenderår. Styrelsen skall fastställa budget för det följande räkenskapsåret.

13 §. Stiftelsen skall för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning på grundval av årsbokslutet. Årsredovisningen skall bestå av resultaträkning och balansräkning samt en förvaltningsberättelse, som förutom sedvanliga uppgifter skall innehålla uppgifter om hur stiftelsens ändamål tillgodosetts under räkenskapsåret.

14 §. Stiftelsens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av två revisorer, varav minst en ska vara auktoriserad. För revisorerna ska det finnas personliga suppleanter.

Av 4 kap. 1 § fjärde stycket stiftelselagen (1994:1220) jämförd med 2 § 5 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att Riksrevisionen får förordna en eller flera revisorer att delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer.

15 §. Stiftelsen skall tillställa revisorerna årsredovisning för granskning senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång.

16 §. Om de i 14 § första stycket föreskrivna revisorerna så begär skall styrelsen sammankallas.

17 §. Stiftelsen skall efter det att revision slutförts överlämna kopia av årsredovisning och revisionsberättelse till regeringen och Kungl. Vetenskapsakademien.

Utvärdering m.m.

18 §. Kungl. Vetenskapsakademien skall ha rätt att granska stiftelsens verksamhet.

19 §. Stiftelsen skall tillse att den verksamhet som stiftelsen stödjer utvärderas regelbundet.

Stiftelsen skall vidare årligen publicera en lättillgänglig redogörelse över verksamheten.

Tillsyn

20 §. Stiftelsen är undantagen från tillsyn enligt lagen (1929:116) om tillsyn över stiftelser.